

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/258/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118205952
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holíč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2118205952.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holíč a členiek senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanému: V. A., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX/XX, Y., o zaplatenie 4.472,86 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 20Csp/56/2018-73 zo dňa 09.10.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti v druhom odseku výroku a v treťom odseku výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému sa voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie v prvom odseku výroku žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.472,86 eura, úrok vo výške 126,06 eura, úrok z omeškania vo výške 4,11 eura, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.472,86 eura od 19.6.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 126,06 eura od 19.6.2018 do zaplatenia, poistné vo výške 3,70 eur, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. V druhom odseku výroku súd vo zvyšku žalobu zamietol. V treťom odseku výroku žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie s poukazom na § 497, § 788 ods. 1, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 CSP, vecne odôvodnil tým, že súd mal z predložených listinných dôkazov preukázaný skutkový stav tvrdený žalobcom, preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.472,86 eur, ktorá predstavuje nezaplatenú sumu poskytnutého úveru (poskytnutá suma úveru 5.000,- eur mínus splátky istiny vo výške 527,14 eur), sumu 126,06 eur, ktorá predstavuje vyčíslený zmluvný úrok 9,90% ročne po vyhlásenie predčasnej splatnosti dňa 18.6.2018 a sumu 3,70 eur ako nezaplatené poplatky za poistenie. Nakoľko žalovaný nezaplatil dlžnú sumu žalobcovi v lehote splatnosti, dostal sa do omeškania dňom nasledujúcim po splatnosti jednotlivých splátok, preto súd žalobcovi priznal úrok z omeškania vyčíslený ku dňu 18.6.2018 sumou 4,11 eur a následne od 19.6.2018 z dlžnej sumy istiny a dlžnej sumy zmluvného úroku, pričom vychádzal zo základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, ktorá v období od 16.3.2016 je 0,00 %. Súd nevyhovel žalobe v celom rozsahu a to čo sa týka nároku na zaplatenie úroku 9,90% ročne z nezaplatennej istiny 4.472,86 eur od 19.6.2018 do zaplatenia t.j. za obdobie po zosplatení, a v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol, keď vyhlásením predčasnej splatnosti úveru nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol

založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. (z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.6.2015) Žalobca bol v konaní úspešnejší, neúspech mal len v nepatrnej časti úroku, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti podal odvolanie žalobca, ktorým navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a vyhovieť jeho žalobe a priznať mu náhradu trov konania, uplatniac odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a), f), h) C.s.p.. Žalobca v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že súd porušil právo žalobcu na spravodlivé súdne konanie a postupoval v rozpore so zásadou kontradiktórnosti súdneho konania, keď v rozpore s § 151 CSP skúmal tvrdenia žalobcu, ktoré neboli žalovaným spochybnené. Podľa uvedeného ustanovenia sa výslovne nepopreté tvrdenia považujú za nesporné. Žalobca má za to, že v súlade s prejednávou zásadou civilného sporového konania je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, a to aj v spotrebiteľských sporoch. Samotný súd v odôvodnení rozsudku (ods. 2) uviedol, že žalovaný sa k žalobe nevyjadril. V uvedenom žalobca poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 10Co/6/2018-96 z 29.11.2018, v ktorom súd súhlasil s odvolaním žalobcu, podľa ktorého je potrebné brať do úvahy vyjadrenia obidvoch strán sporu a pokiaľ existuje tvrdenie jednej strany, ktoré nebolo spochybnené druhou stranou, ani obsahom spisu, súd prvej inštancie má takéto tvrdenie považovať za nesporné, pričom ak dospel k záveru, že tvrdenie je pochybné, môže požiadať strany o ďalšie skutkové tvrdenia a vysvetlenia podľa § 150 ods. 2 CSP (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/67/2017). Žalobca poukazuje v uvedenom aj na rozhodnutie Krajského súdu Trnava č.k. 10Co/333/2017 z 31.1.2019. Súd prvej inštancie nepostupoval vyššie uvedeným spôsobom a neriadil sa ustanovením § 150 a § 151 CSP, v dôsledku čoho nepredvídateľný postup súdu prvej inštancie bol v rozpore s právom sporovej strany na spravodlivý proces. Žalobca má za to, že vzhľadom na prejednanú zásadu civilného sporového konania, je potrebné prihliadať na to, že v súlade s touto zásadou je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, a to aj v spotrebiteľských sporoch, iný postup súdu je v rozpore s právom strany na spravodlivý proces. Z opatrnosti, pokiaľ by sa odvolací súd nestotožnil s vyššie uvádzanou argumentáciou žalobcu, žalobca k nároku na zmluvný úrok po zosplatnení úveru uvádza nasledovné. Žalobca má za to, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Popri absencii právnych noriem obmedzujúcich predmetný nárok veriteľa existuje množstvo zákonných ustanovení z ktorých priamo, resp. výkladom, resp. cez analogiu legis vyplýva záver, podľa ktorého nárok veriteľa na dohodnutý (zmluvný) úrok nie je viazaný (obmedzený) na zosplatnenie dlhu, ale na vrátenie v rámci úveru poskytnutých peňažných prostriedkov, poukazujúc na § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, § 16 ods. 1, § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ak tento zákon spotrebiteľovi ukladá povinnosť pri odstúpení zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky až do dňa splatenia istiny, musí mať tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplatnení aj veriteľ. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka ani prípadné zosplatnenie dlhu, ktoré je skutočnosťou zakladajúcou vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, pričom nárok na úrok z úveru neovplyvňuje. Iný výklad by musel byť odôvodnený priamo príslušnými zákonnými ustanoveniami (ktoré však, ako sme uviedli už skôr, neexistujú) alebo nepriamo - extenzívnym výkladom existujúcich zákonných ustanovení, ktorý však nebol predložený. Výklad prezentovaný odvolacím súdom v napadnutom rozhodnutí by znamenal, že porušenie zmluvy zo strany dlžníka sankcionuje veriteľa, ktorý prichádza o dohodnutý zmluvný úrok a zvýhodňuje dlžníka vo forme zníženia úroku na úroveň zákonného úroku z omeškania. S takýmto názorom nemožno súhlasiť, v žiadnom prípade nepredstavuje rovnovážne usporiadanie záväzkového vzťahu po porušení povinností dlžníka, ale naopak ho nelogicky zvýhodňuje, a to na úkor veriteľa, ktorý svoje povinnosti zo zmluvy splnil a ktorý by bol takýmto výkladom stavu znevýhodnený dvojnásobne. Okrem toho takýto názor poskytuje návod dlžníkom na to, ako neplniť svoje zmluvné povinnosti bez obáv o zhoršenie svojho postavenia, naopak s očakávaním jeho zlepšenia. Strata výhody splátok a príslušný zákonný úrok z omeškania sú adekvátnymi sankciami, s ktorými zákon počíta, pričom ohľadom straty výhody splátok (predčasnemu zosplatneniu úveru) určuje záväzné časové a faktické podmienky, bez naplnenia ktorých k nej nemôže vo vzťahu k spotrebiteľovi dôjsť a ohľadom úrokov z omeškania určuje záväzne ich výšku. Reštriktívne ustanovenie vo vzťahu k nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplatnení neobsahuje žiadny právny predpis. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil.

4. Žalobca v danej právnej otázke poukazuje na najnovšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 Cdo 113/2018 zo dňa 30.07.2019; v ktorom Najvyšší súd SR, odkazujúc na judikatúru Súdneho dvora EÚ, celkom jednoznačne uvádza právny záver, podľa ktorého má veriteľa nárok na zmluvný (obchodný) úrok z úveru bez ohľadu na zosplatenie dlhu, a to aj popri nároku na úrok z omeškania. pričom tento nárok trvá až do úplného splatenia poskytnutých finančných prostriedkov dlžníkom. Na doplnenie odvolateľ poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované v Zo súdnej praxe pod č. 55/1996 s nižšie redakciou uvedenou právnou vetou, ktoré ustálilo už v roku 1996 aj otázku výšky zmluvného úroku po zosplatení: Úroky vo výške dohodnutej pri poskytnutí úveru patria do splatnosti úveru. Ak pre prípad omeškania s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov nebola dohodnutá iná sadzba úrokov, patria aj za dobu po splatnosti úveru úroky v rovnakej výške. Odvolateľ ďalej poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave č.k. 3Co/108/2017 z 29.5.2018; č.k. 8Co/138/2017-83 zo dňa 27.3.2018; č.k. 8Co/206/2018-175 zo dňa 27.11.2018, rozhodnutie Krajského súdu Žilina č.k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.1.2017, rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica č.k. 43Co/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017; č.k. 43Co/29/2018 zo dňa 16.8.2018; č.k. 43Co/7/2018 zo dňa 31.5.2018; č.k. 43Co/37/2018 zo dňa 20.12.2018, č.k. 43Co/21/2018 zo dňa 27.9.2018; č.k. 17Co/121/2018 zo dňa 03.04.2019; č.k. 43Co/28/2017-94 zo dňa 27.2.2018; č.k. 41Co/52/2019 zo dňa 15.08.2019; rozhodnutia Krajského súdu Nitra č. 12Co/116/2017 z 19.6.2018; č. 8Co/193/2017-88 zo dňa 7.12.2017; č. 7Co/366/2017-84 zo dňa 30.11.2017, č. 12Co/4/2018 z 11.12.2018, č. 7Co/326/2017 zo dňa 31.5.2018; č. 7Co/203/2017 zo dňa 19.7.2018; č. 7Co/326/2017 zo dňa 31.5.2018; - č. 12Co/116/2017 zo dňa 19.6.2018; č. 12Co/115/2017 zo dňa 25.10.2018; č. 7Co/4/2018 zo dňa 30.11.2018; č. 12Co/70/2018 zo dňa 26.10.2018; č. 8Co/1/2019 zo dňa 07.03.2019, č. 7Co/203/2017 zo dňa 19.7.2018, rozhodnutia Krajského súdu Košice č. 5Co/297/2017 zo dňa 13.2.2018; č. 5Co/311/2017 zo dňa 15.2.2018; č. 5Co/250/2017 zo dňa 13.2.2018; č. 5Co/372/2017 zo dňa 22.3.2018; č. 5Co/414/2017 zo dňa 27.3.2018; č. 5Co/339/2017 zo dňa 22.3.2018; č. 5Co/465/2017 zo dňa 10.5.2018; č. 5Co/8/2018 zo dňa 22.5.2018; č. 5Co/6/2018 zo dňa 22.5.2018; č. 3Co/248/2017 zo dňa 09.08.2018; č. 5Co/60/2018 zo dňa 30.08.2018; č. 5Co/77/2019 zo dňa 20.6.2019, rozhodnutia Krajského súdu Prešov č. 14Co/22/2018 zo dňa 29.01.2019; č. 14Co/29/2018 zo dňa 15.1.2019; č. 25Co/71/2018 zo dňa 31.1.2019, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 33 Cdo 212/2014 zo dňa 21.08.2014.

5. Žalovaný odvolanie nepodal, k dourčenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

6. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), účinného od 01.07.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 365 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, teda výlučne v časti úrokov z omeškania (§ 367 ods. 3 C.s.p.), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti je potrebné ako vecne správne s použitím § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdiť.

8. Už právoplatnou časťou preskúmaného rozsudku (§ 367 ods. 3 C.s.p.) súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.472,86 eura, úrok vo výške 126,06 eura, úrok z omeškania vo výške 4,11 eura, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.472,86 eura od 19.6.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 126,06 eura od 19.6.2018 do zaplatenia, poistné vo výške 3,70 eur.

9. Predmetom odvolacieho prieskumu sa tak stala len odvolaním napadnutá zamietajúca časť v druhom odseku výroku.

10. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu

potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i v prevažnej miere správne právne posúdil, pokiaľ sa jedná o zamietnutie žaloby v časti uplatnených úrokov po zosplatnení.

11. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v prevažnej miere zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. odkazuje na prevažne správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku.

12. Z obsahu spisu a dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobca a žalovaný uzavreli Zmluvu o úvere uzavretej dňa 5.1.2017, z ktorej vyplýva, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 5.000,- eur s úrokovou sadzbou 9,9% ročne, poplatkom za poskytnutie úveru 250,- eur, úver mal byť splácaný v mesačných splátkach v počte 96 vždy k 15-temu dňu v mesiaci vo výške 75,56 eur, prvá splátka bola splatná 16.1.2017, končená splatnosť dňa 16.12.2024, výška RPMN 12,19 %, priemerná RPMN 13,89%, celková čiastka 7.503,76 eur. V zmluve bolo dojednané poistné - Súbor A poistenia, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver 1,85 eur mesačne vždy k 15.dňu v mesiaci, počet úhrad poplatku 96.

13. Podstatnou spornou otázkou zostalo, aký má vplyv zosplatnenie úveru na ďalšie úročenie, t. j. či má žalobca ako veriteľ nárok na zmluvne dohodnuté úroky z úveru aj po zosplatnení, alebo po takomto zosplatnení má nárok len na zákonné úroky z omeškania.

14. Pre jednoznačné určenie plnení, ktoré má veriteľ právo od dlžníka požadovať, je potrebné jasne rozlíšiť úrok zmluvný od úroku z omeškania, a to najmä z časového hľadiska. Zmluvný úrok je plnenie, ktoré má akcesorickú povahu. Je teda spojené s istinou úveru a od jej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok. Veriteľ sa môže rozhodnúť, či bude úrok z poskytnutého úveru požadovať. Zmluvný úrok je vlastne odmena veriteľa za to, že poskytol finančné prostriedky dlžníkovi. Veriteľovi, ktorý poskytne dlžníkovi úver, popri nároku na vrátenie poskytnutej sumy úveru vzniká aj právo na zmluvné úroky, teda na akúsi odmenu za to, že svoje finančné zdroje poskytol inému, za podmienok a vo výške, ktoré si dohodnú v zmluve.

15. Oproti zmluvným úrokom je úrok z omeškania odlišným inštitútom definovaným v ustanovení § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Dlžník sa dostane do omeškania so splatením dlhu, ten sa stane splatným a následne nastupuje právo veriteľa požadovať úrok z omeškania a prípadne aj zmluvnú pokutu.

16. Odpoveď na otázku, či možno zmluvné úroky požadovať aj po splatnosti úveru, spočíva primárne v posúdení, či je potrebné ustanovenie § 517 ods. 2 OZ považovať za kogentné (bez možnosti sa od neho odchýliť) alebo plne dispozitívne (dá sa od jeho znenia odchýliť). Kogentný výklad znamená, že ak je dlžník v omeškani, môže veriteľ požadovať iba samotné plnenie dlžnej istiny a následne úrok z omeškania, ktorý je pre spotrebiteľské úverové vzťahy limitovaný (na rozdiel od úpravy podľa Obchodného zákonníka, podľa ktorej sa strany môžu dohodnúť na výške úroku a táto nie je pre obchodnoprávne vzťahy limitovaná).

17. Je nesporným, že za úver možno dohodnúť úroky a že možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon teda umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta).

18. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a ide o nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok.

19. Podľa názoru vyslovenom i v rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014) iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľom. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde dlžník by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo sumy, ktorú by mu dlžník na výzvu nevrátil. Išlo by o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však dlžníkovi - spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku.

20. Odvolací súd si je vedomý, že súdna prax v otázke nároku na úroky z úveru za čas po jeho predčasnom zosplatnení nie je jednotná, o čom svedčia i žalobcom v odvolaní poukázané rozhodnutia krajských súdov, avšak v tejto otázke sa odvolací súd prikláňa k názoru, že veriteľovi patria úroky z úveru len na čas do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. V danom prípade si strany v zmluve dojednali zmluvný úrok ako fixný do doby splatnosti úveru. Konečná splatnosť úveru bola v zmluve dohodnutá, žalobca však v zmysle zmluvných dojednaní pristúpil k zosplatneniu celého úveru skôr. Je nesporné, že úverový vzťah spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia poskytnutých prostriedkov má dlžník platiť úroky. Účastníci úveru si pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje. V takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby nevrátil, prichádzajú do úvahy za obdobie od splatnosti úveru úroky z omeškania. Odvolací súd sa pritom opiera o judikatúru vyšších súdov, od ktorej nebol dôvod odkloniť sa v danom prípade. Závery Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v rozhodnutí pod č. R 59/1998 (sp. zn. 4Cdo/143/98), boli prijaté i v potvrdzujúcom rozhodnutí Krajského súdu v Prešove č. k. 29C/131/2011-127 z 23.11.2011, ktoré úsudky súdov napokon akceptoval i Ústavný súd SR vo veci sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18.9.2012, keď uviedol, že k záveru súdov, že „...pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru“, Ústavný súd SR nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu.

21. Ústavný súd sa teda v tomto svojom rozhodnutí vyjadril aj k meritu odvolania. Aj odvolací súd zastáva názor, že ak spotrebiteľ po zosplatnení už nemá právny titul peňažné prostriedky veriteľa užívať, niet dôvodu, aby veriteľ inkasoval úroky náležiacie mu pri oprávnenej držbe finančných prostriedkov spotrebiteľom, náležia mu ale úroky z omeškania. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú

sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

22. Odvolací súd upriamuje pozornosť tiež na to, že na podporu právneho názoru vysloveného súdom prvej inštancie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje, existuje množstvo rozhodnutí s vyslovením rovnakého právneho názoru o neopodstatnenosti nároku na úroky aj za obdobie po splatnosti pohľadávky, napr. rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/16/2018 z 12.4.2018, sp. zn. 15Co/193/2018 z 7.11.2018, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/70/2018 z 25.10.2018, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/221/2016 z 28.11.2017, sp. zn. 24Co/99/2017 z 27.3.2018, sp. zn. 17Co/110/2018 z 8.11.2018, Krajského súd v Trnave sp. zn. 10Co/403/2016 z 27.3.2018, sp. zn. 24Co/189/2018 z 6.3.2019. Takýto záver obsahuje aj Rozsudok Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 6Co/56/2018 < z 28.03.2018, Rozsudok Krajského súdu Nitra, sp. zn. 5Co/304/2017 < z 24.10.2018, Rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 5Co/337/2018 < z 25.06.2019, Rozsudok Krajského súdu Košice, sp. zn. 11Co/181/2018 < z 24.07.2019, Rozsudok Krajského súdu Trnava, sp. zn. 24Co/104/2019 < z 04.09.2019.

23. Osobitne možno poukázať na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 6Co/56/2018 zo dňa 28.03.2018, ktorého právna veta v znení „V prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.“ bola neskôr prijatá ako stanovisko č. 1/2019 Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave na rokovaní dňa 20.2.2019.

24. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6 Cdo 113/2018, je nutné podotknúť, že základnou spornou otázkou v tomto konaní nebola otázka úrokov po zosplatení, súd sa k tejto otázke vyjadril len stručne na záver svojho rozhodnutia, bez podrobnejšej a rozsiahlejšej argumentácie. V rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR sú aj rozhodnutia, ktorých predmetom bolo skúmanie spornej otázky úrokov po zosplatení a v ktorých Najvyšší súd SR dovolania odmietol (sp.zn. 5 Cdo/239/2018 z 11.07.2019, sp.zn. 5 Cdo/68/2019 z 13.08.2019, sp.zn. 7 Cdo/262/2019 z 11.12.2019).

25. Žiada sa dodať, že pri poskytnutí úveru si zmluvné strany dojednávajú ako úroky, tak i lehotu na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov. Zákon teda umožňuje veriteľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku prirodzene sledujú úroky dohodnutú dobu poskytnutia peňažných prostriedkov, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má veriteľ právo splatnosť skrátiť. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť po splatnosti úveru (po ukončení zmluvného úverového vzťahu) úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je po splatnosti splatený, zákon priznáva veriteľovi za zadržovanie jeho peňažných prostriedkov sankcie, či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta). Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa má za následok absenciu požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovat' zisk. Po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kedy by bol dlžník vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu dlžník na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa poprelí účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby ku zmene

záväzku nedošlo, zatiaľ čo však dlžníkovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Navyše by tak došlo k hrubej nadváhe veriteľa, ak by bol tento nečinný pri vymáhaní svojej pohľadávky a odplatné úroky by si nárokoval aj pri svojej potenciálnej nečinnosti. Takéto správanie veriteľa nemôže byť podporované a nemôže požívať právnu ochranu.

26. Na doplnenie odvolací súd ešte uvádza, že veriteľ poskytuje dlžníkovi v podstate dve výhody, keď prvou je možnosť dlžníka použiť cudzí kapitál často väčšieho objemu v porovnaní s jeho aktuálnymi vlastnými finančnými možnosťami a druhou je možnosť vrátiť požičaný kapitál až po uplynutí určitej doby, počas ktorej veriteľ nie je oprávnený kapitál požadovať späť. Pokiaľ ide o zosplatnenie, ako už bolo uvedené, ide o dôsledok protiprávneho správania sa dlžníka, teda reakciu veriteľa na neplatenie splátok istiny spolu s úrokmi. Formálne zosplatnením dochádza k posunu splatnosti pohľadávky. Týmto spôsobom dlžník stráca vyššie uvedené výhody, predovšetkým vrátiť požičané peňažné prostriedky v splátkach. Z hľadiska výhodnosti alebo nevýhodnosti postavenia spotrebiteľa, ako aj postavenia veriteľa, sa žiada doplniť, že veriteľ poskytuje peňažné prostriedky s určitým obchodným zámerom a obchodnou politikou, kedy na základe aj ponuky a dopytu poskytuje peňažné prostriedky s predpokladom čo najvyššieho zisku, z tohto dôvodu poskytuje úver s dobou návratnosti v určitej lehote, pričom ako odplatu dojednáva úroky v určitej výške. Výška týchto úrokov súvisí s tým, za akých okolností podmienok je veriteľ ochotný peňažné prostriedky požičať, resp. stratiť dispozíciu s nimi aj za rizika, či ich predpokladaná ziskovosť bude v zmysle obchodnej politiky veriteľa. Veriteľ v takomto prípade získava väčší objem peňazí, ktoré aktuálne môže použiť s tým, že predpokladá, že v určitom časovom horizonte tieto bude schopný vrátiť. Pokiaľ nastane situácia, že dlžník peňažné prostriedky nie je schopný vrátiť, teda plniť v súlade so svojím záväzkom, veriteľ nemusí pristúpiť k zosplatneniu úveru, pričom nezanikne ani nárok veriteľa počas tohto obdobia na úrok ako odplatu (v takomto prípade nevzniká nárok na úroky z omeškania z celej sumy).

27. Taktiež pokiaľ žalobca argumentuje, že úroky predstavujú cenu finančných prostriedkov, ktoré žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi, odvolací súd poznamenáva, že tento názor nijako nespochybňuje a úroky predstavujú vopred dojednanú odplatu za užívanie istiny. Odvolací súd poznamenáva, že banka ako veriteľ počas procesu kontraktácie určuje svoje úverové podmienky, v rámci ktorých stanovuje aj odplatu za poskytnutie úveru za isté dohodnuté úverové obdobie a od každého veriteľa konajúceho s odbornou starostlivosťou sa očakáva, že cenu za úver si stanovuje za dané ohraničené úverové obdobie, na ktoré sa úverový vzťah uzatvára. Preto práve cena za úver za úverové obdobie do splatnosti úveru je pojmovo jednoznačne odlišiteľná od sankcií za omeškanie s plnením dlhu voči veriteľovi. Pokiaľ sa žalobca dovoľáva nárokov na odplatné úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav, že veriteľ (banka) a dlžník (spotrebiteľ) budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve, odvolací súd poznamenáva, že bol to práve veriteľ, ktorý svojim jednostranným právnym úkonom spôsobil zmenu zmluvne dojednaných podmienok a zmenu záväzku, ktorá bola vyvolaná omeškaním spotrebiteľa a viedla k predčasnemu zosplatneniu úveru zo strany veriteľa. K predčasnemu zosplatneniu úveru spotrebiteľa došlo teda výlučne konaním veriteľa a bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou v obsahu záväzku určil aj nový režim ďalšieho plnenia záväzku svojim jednostranným adresným právnym úkonom. Úroky preto predstavujú cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto voľne nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrývajú veriteľovi práve úroky splácané spolu s istinou v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Pri vyvolaní stavu predčasnosti splatenia úveru tak vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných podľa splatenia úveru. Pokiaľ teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul zadržiavať peňažné prostriedky u seba a tieto naďalej legitímne užívať, nie je potom ani dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom.

28. Pokiaľ žalobca v podanom odvolaní odkazuje na ust. § 16 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka s obdobnou úpravou treba zdôrazniť, že obe tieto ustanovenia riešia len prípad, kedy dôjde k splateniu dlhu pred dohodnutou lehotou splatnosti a výslovne pre tento prípad ustanovujú, že dlžník je povinný uhradiť úrok len za dobu do splatenia úveru, teda nie aj za dobu dohodnutej splatnosti, ktorá je dlhšia. Citované ustanovenia teda neriešia opačný prípad, kedy doba reálneho vrátenia peňažných prostriedkov prekračuje lehotu splatnosti. Z uvedeného dôvodu citované ustanovenia na daný prípad nie sú aplikovateľné a to ani analogicky.

29. Je dôvodné prihladiť aj na ust. § 519 OZ, podľa ktorého právo veriteľa na náhradu škody spôsobenej omeškaním dlžníka nie je dotknuté; pri omeškaní s plnením peňažného dlhu možno však náhradu škody požadovať, len pokiaľ nie je krytá úrokmi z omeškania alebo poplatkom z omeškania. Samotný zákonodarcu teda popri nároku veriteľa na úroky z omeškania v prípade omeškania dlžníka s plnením peňažného dlhu ustanovuje aj nárok veriteľa na náhradu škody. Škodou pre poskytovateľa spotrebiteľského úveru by mohol byť ušlý zisk spočívajúci v tom, že dlžný kapitál nemohol odplatne požičať inému klientovi, ktorý by mu za to platil úroky; uvedené by však bolo nereálne v prípade, ak by mal veriteľ dostatok voľného kapitálu, ktorý mohol požičať bez ohľadu na to, či mu dlžník splatil včas alebo nie. Je potrebné pritom vyzdvihnúť skutočnosť, že škodu môže podľa zákona veriteľ požadovať len pokiaľ nie je krytá úrokmi z omeškania alebo poplatkom z omeškania. Ako uvádza odborná literatúra k tejto problematike, veriteľ by však z dôvodu omeškania dlžníka dosiahol neprímeraný prospech, ak by sa nárok na náhradu škody, ako aj nárok na úroky z omeškania (poplatok z omeškania) uspokojili popri sebe.

30. Pokiaľ žalobca potrebné zistenia v konaní odvodzuje od jeho nerozporovaného tvrdenia na základe ustanovenia § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku, takýto postup v spotrebiteľských sporoch (§ 290 - § 306 Civilného sporového poriadku) nepovažuje odvolací súd za náležitý v prípade, že súd požaduje skutočné preukázanie žalobcom tvrdenej skutočnosti. Postup súdu prvej inštancie, ktorý napriek pasivite žalovaného podrobil skúmaniu skutkové tvrdenia žalobcu, je v súlade s ustanovením § 295 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Takýto postup je v súlade so zásadami, na ktorých spočíva konanie s tzv. slabšou stranou. Za stavu, kedy súd v spotrebiteľskom súdnom spore trvá na dôkaze, pričom dodávateľ, resp. jeho právny nástupca nepreukáže existenciu ním tvrdenej skutočnosti, ktorá má byť dokazovaním preukázaná, ustanovenie § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nespornosti nepopretých skutkových tvrdení sa neuplatní. Súd je totiž vždy povinný ex offa skúmať náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a taktiež je ex offa povinný poskytnúť ochranu spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane, a to aj v prípade, že sa spotrebiteľ svojich práv v konaní nedovoľáva. Námietky žalobcu s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolací súd považuje za neopodstatnené.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd potom rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietnutej časti v druhom odseku výroku a v závislom treťom odseku výroku o náhrade trov konania, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko nebolo preukázané, že by mu nejaké trovy odvolacieho konania vznikli, žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, neučinil v ňom žiaden úkon, ani si náhradu trov konania neuplatnil.

33. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných sporovými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd preto už nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

34. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).